

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Suumma [!] de laudibus christifere virginis Marie

Albertus <Magnus, Heiliger>

Colonie, 1502

VD16 A 1357

De p[ri]uile. q[uod] e[st] e[ss]e matre[m] dei

[urn:nbn:de:hbz:466:1-69610](https://nbn-resolving.de/urn:nbn:de:hbz:466:1-69610)

De puritate Marie virginis

Vnus idem cōs dei patris et virginis filii. et quā ipē filii subalter sibi
matrē eligebat. et de qua spūscitū volebat et opatū erat ut p̄cipet
Puritas hec et nascere ille de q̄ ipē pcedebat. Dicimus q̄ puritas hec ē ab ori-
ginali nō dico distatia s̄ segregatio et ad p̄ma luce q̄tū possibile est
pure creature deiformis approximatio. vn Bernar. fm re nihil ē hec
Puritas fm re puritas aliud nisi p̄tū original' delatio. formis extincio. gratuitarū
Ad obiectum pfectiōnū ultimatio. Ex his p̄z q̄ nihil ē ad p̄positū q̄d obiectur de
alys sc̄is. vel reina lat. vel ipo vel angel' vel deo. Et ecedimus etiā
q̄ in br̄ssima fygine fm statū vie fuit gra deiformior q̄z in angel'. et h̄
Quattuor gra dico q̄tū ad substantiā s̄ nō q̄tū ad actū q̄ est opatio. vt sup plene
dys ascēdit p̄ dicitū est in materia de charitate. Dicim⁹ etiā q̄ hac puritatē insum-
mo q̄tuor gradib⁹ ascēdit beata h̄go. Primo em̄ purificata fuit p̄
sc̄ificatiōem in vtero. Secō in vtrū exercitatōe Tertio in spūscitū
In puentōe Quarto in filij pceptōe. In p̄mo gradu ē pfectio graduū
vel sacramētaliū gratiāz. In sc̄do pfectio donoꝝ et vtrū. In tertio
pfectio fructū. In q̄rto pfectio br̄titudinū. De p̄mo dī in canticis.
Tota pulcra es amica mea tota pulcra es et macula nō ē in te Tota
pulcra es ab originali. tota pulcra es a mortali. et macula. i. veniale
pctū nō ē in te. De sc̄do ibidē. Quā pulcra es amica mea q̄z pulcra
etiā absq̄ eo q̄d intrinsecus latet. i. corde p̄ humilitatē. Itē te eodez
Hester. p̄ Erat em̄ Hester formosa valde. etiā formosa in ope p̄ char-
itatē que ē forma oīm vtrū. et incredib⁹ pulcritudinis in corpe p̄
insolitā fyginitatis castitatē. et iuxta illū Sap. iiii. Quā pulcra ē ca-
sta generatio cū claritate oīm ocul' grātiosa et amabil' ppter cordis
humilitatē. iuxta illud Luce. p̄. Relēxit h̄ūlitate ancille sue. Itē te
eodē Judith. xi. Nō ē mulier tal' sup terrā in aspectu et pulcritudine
in aspectu diversatōis in ope. in pulcritudine castitatis in corpe. in setz
su fborz. i. in interiorib⁹ fbris et in puritate cogitatiōis in corde. De
tertio gradu dī in ps. Sc̄ificauit tabernaculū suū altissim⁹. Itē ibi
dī. Deus in medio ei⁹ nō p̄mquebit. Itē Luce. p̄. Spūscitū supue-
nit in te. Itē Isa. xi. Req̄escit sup te spūs dñi et spūs sapientie et itel-
lectus haud dubiū ē quā etiā sup ea. De q̄rto dī Ezech. xliv. Ma-
iestas dñi ingressa tēplū ad vna partē q̄ re p̄icit oratē. Et post sequit
Repleta ē glā dom⁹ dñi. Itē Hiere. xl. Solū glie tue recordare. Itē
Isa. xl. Locū maiestatis mee glificabo. Et in eodē. xlvi. Parabit in
misericordia soliū ei⁹. Itē apl's ad Hebre. iiii. Adeamus cū fiducia
thronū glie ipsi⁹. Itē Anselm⁹ q̄ ea puritate nitebat q̄ sub deo maior
nequit intelligi. Ex his manifestū est q̄ qualis et quāta est puritas in
summo quā habet gloria virgo pro privilegio.
Nonquinto de p̄uilegio q̄d ē matrē dei ec. rōne cui⁹ etiā dī p̄nci-
pal' gra plena br̄ssima fygine. de q̄ querit vtrū maior; gra posse

De esse matrē dei fo. lxxvij.

Let intelligi participari pure creature q̄j esse matrē dei. ¶ Et videt q̄ Prima rō
sc. Gratia eīm immediate est post filiū dei p naturā. et ita videtur q̄
p'us sit esse filiū dei p grām adoptōis q̄j esse matrē dei p naturā cre-
atam. ¶ Itē videt q̄ plus sit dare alicui esse angelū dei q̄j esse matrē 2:
dei. q̄ naturā angelica est supra humānā. ¶ Itē plus ē eleuari in sub 3
stantiā q̄j in accidēs. fieri aut̄ angelū est eleuari in substāntiā superio-
rem. fieri aut̄ matrē est eleuari s̄m accidēs tm̄. ergo maior gratia cō-
ferretur beatissime virgini si fieret angelus q̄j q̄ esset mater dei. ¶ Itē 4
cū spūssanctus sit tercia psona in trinitate s̄m ordinē nature. et fili-
lius secunda s̄m illū modū. ergo sub illa gratia qua aliquis fuit filius
dei pat̄: is immediate. videt esse illa qua aliquis fieret spūssanctus. et
sic post esse filiū dei p̄t gratia maior intelligi q̄j esse matrē dei. sc̄z esse
sp̄m. et ita videt nō immediate gratia beatissime virginis ēē post gra-
tiā filiū dei dñi nostri iesu christi. ¶ Itē cū p̄prietates psonarū sint cu 5.
iūs liber psonae p̄prietates appropriate. videt q̄ post diūctōnem psonarū
p̄prietatū immediatus sit p̄prietatū p̄priae coniūctio q̄j esse
matrē dei. Et sic post fieri deū patrē v̄l deū filiū vel deū spūssanctū ess̄
fieri omnipotētē. summe sapientē. summe bonū. ¶ Itē si beatissima 6
virgo adhuc christū filiū purū hominē genuisset ille esset filius vir-
ginia et frater dei. illius gratia maior esset gratia beatissime virginis
que fuit mater dei. sed non filia virginis. ¶ Item iuxta hoc queri-
tur. si aliqua pura creatura ess̄ pater dei s̄m humanitatē. vtrū hoc
esset plus sc̄z hominē esse patrem dei q̄j esse matrē dei. Et videt q̄ sic
q̄r maius et dignius est esse patrem q̄j esse matrē. ergo eodē addito
eadē manet beatitudo. ergo maius est esse patrē dei. q̄j matrē dei. 8
¶ Itē si diceret q̄ impossibile est hominē esse patrē dei. Respondeat ita
impossibile fuit virginē ēē matrē dei s̄m naturā. s̄z sicut nec illud fuit
deo impossibile. ita nec istud. ysa. lxvi. Ego qui generatōem alijs p̄/
sto nunqđ sterilis pmanebō. Ex quo dñuevit tradi q̄ generatōis ete-
re vbi unus de uno expressissimū exemplū est generatio temporalis
vbi una psona de una sola. Sed in dñinis nō est maternitas sed tm̄
paternitas. ergo expressius illam generatōem representaret hō pater
dei q̄j homo mater dei. ergo ēē nobilius et dignus ēē patrē dei q̄j ma-
trem dei. ergo hec nō est maior gratia q̄ p̄cipiari p̄t a pura creatura.

¶ Contra predicta obūcū in hunc modū. inter matrem et filium Contra
est coniūctio substāntialis. inter patrem et filiū adoptiū est partici-
patione accidentalis. ergo maius est esse matrem dei p naturā q̄j esse
filiū dei per adoptiū. ¶ Item inter ēē deum et no ēē deum mediūz. et
est ēē dei matrem per naturā et non ēē deum. ¶ Item illud ad quod se. 3
quitur maius bonū est eligendū. sed ad ēē matrem dei sequitur mai-
lus bonū q̄j ad ēē angelū. ergo h̄mōi melius est. et magis eligen-
o i.

Deo q̄ ē mater ī virgo maria.

dum. Et minor p̄z. q̄ ad esse matrē dei sequit̄ eē dominaz omniū an
4 geloz. ¶ Item inter esse filiū dei p̄ naturā et eē deū. et esse filiū dei per
adoptionem. et nō esse deum mediū est eē dei matrē per naturaz et nō eē
Solo deum. ergo immediate post eē deū est esse matrē dei. ¶ Itē solutio
ad primū. quicquid claudit alterū in se plus est eligendū q̄ illud qd
nō claudit alterū in se. sed esse matrē dei per naturaz nccario claudit
in se esse filiū dei adoptionis. Item causa inq̄zitum cā dignior est suo
effectu inq̄zitum effectus. ergo dignius est esse cām boni q̄ causatus
ab uno. sed mater dei est causa dei et origo dei fm illud qd natum est.
frater aut̄ dei nō est causa vel origo dei. sed causatus ab eadē origine.
ergo plus est esse matrē dei q̄ dei fratre. Item mater dei respectu filiū
dei dī relationem suppositiōis. frater equiparantie. Itē dī Exod. xx.
Honora patrē et matrē. nō aut̄ pceptū est de honorandis fratribus

Ad aliud Manifestū igit̄ est q̄ dignius est esse matrē dei q̄ fratre dei. ¶ Itē
si beatissima virgo fieret spūssancus tūc ipa esset ipse. et tūc fieret co
fusio sexus. Itē si duo essent filiū in trinitate alter maior esset qui eēt
filius dei. alter minor q̄ eēt filius virginis beatissime matris. Itē q̄
nō posset hō esse pater dei sic pbatur. dicit ph̄s q̄ masculus est q̄
generat in alio. ergo ille qui eēt pater dei aut generaret in alio aut in
seipso. si in alio. ergo duo. vñus generas in alio. vñus vel vna ab al
tero generans. ergo esset ibi masculus et semina. Si autē ille pater
generaret in se. ergo nō eēt masculus. ergo non eēt pater. Item que
est rō quare plus diceretur pater q̄ mater. Item cū nō sit in viro lo
cus coēceptionis et formationis et nutritiōis. si fieret subita formatiō
nō esset generatus. Itē cum nō sit ibi organū partus indifferēs eēt
rō virginitatis. et sic nō esset virginis filius. Itē eēt nec pater nec ma
ter. Itē si exclusus eēt sexus feminus ab incarnatiōne tunc incarnat
us nō eēt semina nec de semina incarnatus. ¶ Ex his manifestū est
q̄ nō potest intelligi pure creature maior participari gratia q̄ eēt ma
trem dei. vñ hoc est p̄uilegiū beatissime dñe virginis.

¶ Seq̄t sexto videre de illo p̄uilegio qd est mater ī virgo. de quo
quo querit primo qualiter ponat inter p̄uilegia gratiae. cum no vi
Prima rō deatur esse gratuitum. ¶ Qd sic probatur. utruq; potest eē cū pecca
to. sc̄ eē virginem et eē matrē. ergo neutrū potest esse gratuitū. ¶ Itē
3. quelibet pars separatur fm se peccato mortali. ergo et totū. ¶ Item
ex duob; differētib; nō sit vñu. vnde nec vñu gratuitū. Ex his vide
tur q̄ illa particula nō debeat ponī pro p̄uilegio. ¶ Itē q̄ nō aueni
4. at ipsi soli videtur. q̄ ph̄s dī q̄ sexus est in plantis. et est planta ma
scula et planta femina. et vna planta generat aliā plantā sine corrū
ptione. sine comixtione. ergo ibi simul est mater et virgo. ¶ Itē ecclia
est simul mater et virgo. ergo nō solū beata virgo. ¶ Sed si dicat q̄